

TISKOVÁ ZPRÁVA

U ředitelů nemocnic stále více narůstají obavy ze zhoršení kvality a dostupnosti zdravotní péče

V Praze 15.července 2019 – V souvislosti s celkovou aktuální situací je patrný dlouhodobý nárůst obav ředitelů nemocnic ze zhoršení kvality zdravotní péče (v roce 2019 - 79 % ředitelů, v roce 2018 - 67 % ředitelů, v roce 2017 - 62 % ředitelů), rovněž i obavy ze zhoršení její dostupnosti (v roce 2019 - 85 % ředitelů, v roce 2018 - 73 % ředitelů, v roce 2017 - 70 %). Stejně jako každý rok i letos téměř všichni ředitelé nemocnic (90 %) vidí možnosti zlepšení kvality zdravotní péče v nemocnici, kterou řídí. U zlepšení dostupnosti péče je tento podíl nižší (79 %).

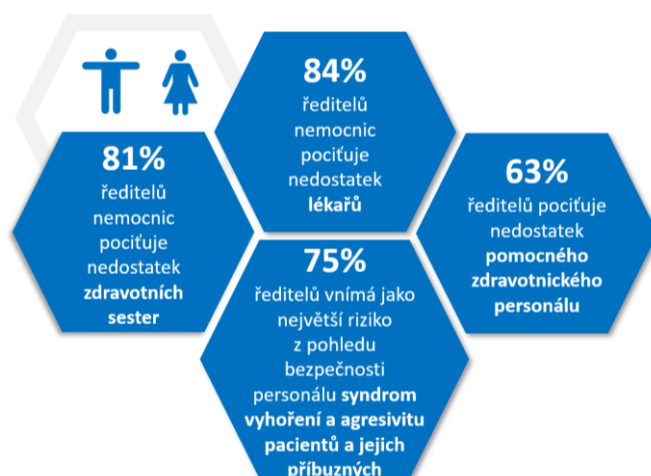
Od roku 2015 pociťují ředitelé nemocnic intenzivně nedostatek lékařů i zdravotních sester (v roce 2019 - 84 % u lékařů a 81 % u zdravotních sester). A proto letos také narostl počet ředitelů, kteří se domnívají, že jsou přesčasy lékařů v jejich nemocnici problém (64 % v roce 2019). Přesčasovou práci zdravotních sester vnímá stejně jako vloni téměř polovina ředitelů (46 %).

Vyplývá to z 11. ročníku celostátního průzkumu „Barometr českého zdravotnictví z pohledu ředitelů nemocnic 2019“ organizace HealthCare Institute o.p.s., který proběhl mezi řediteli nemocnic během měsíce března roku 2019. V rámci tohoto průzkumu byli osloveni ředitelé 154 nemocnic s akutními lůžky v České republice a celkově odpovědělo 80 ředitelů fakultních, krajských, městských a soukromých nemocnic. Cílem celostátního průzkumu bylo vyváženě a objektivně identifikovat aktuální problémy, s nimiž se vedení nemocnic musí potýkat, a také náměty na jejich případné řešení v otázkách, které směřovaly k vnímání stávající situace v několika následujících oblastech: 1) kvalita a dostupnost zdravotní péče, 2) lidské zdroje, 3) bezpečnost, 4) finance a investice, 5) hodnocení nemocnic.

Kvalita a dostupnost péče

Lidské zdroje a bezpečnost

Hodnocení nemocnic a finance

Rezervy v oblasti nemocniční péče

TISKOVÁ ZPRÁVA**Detailní výsledky a komentáře odborníků ve zdravotnictví
Barometr českého zdravotnictví z pohledu ředitelů nemocnic 2019**

Téměř všichni ředitelé českých nemocnic (91 %) považují **český zdravotnický systém** v celoevropském srovnání za kvalitní.

Ing. Andrej Babiš, předseda vlády České republiky: „Zdravotnictví je místem, ve kterém se točí obrovské peníze, a je nutné kontrolovat, kam putují a za co přesně jsou utráceny. A také jestli je jich dost pro udržení vysoké kvality, kterou české zdravotnictví v současné době bezesporu má. Dokazuje to i letošní ročník průzkumu mezi řediteli nemocnic.“
(Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

Ředitelé nemocnic vnímají největší rezervy v systému zdravotnictví v následujících oblastech:

- propojení spolupráce a komunikace s poskytovateli primární péče (93 %)
- zkvalitnění komunikace v rámci zdravotního personálu (91 %)
- zkvalitnění komunikace zdravotního personálu s pacienty (86 %)
- větší efektivita práce a optimalizace pracovních procesů v nemocnici (85 %)
- elektronizace zdravotní péče jako prostředek ke zvýšení její efektivity (84 %)
- zkvalitnění komunikace zdravotního personálu s managementem nemocnice (81 %)

Nejvýraznější oblastí, kde jsou vnímány rezervy, je **propojení spolupráce a komunikace** s poskytovateli **primární péče**, která byla do průzkumu zařazena poprvé v roce 2018. **Největší rezervy** jsou dlouhodobě vnímány **v komunikaci**. Letos je to především komunikace v rámci zdravotního personálu a také komunikace s pacienty.

Zhruba **čtvrtina ředitelů** nemocnic počítá s tím, že se **dlouhodobé investice** v letošním roce **zvýší**, v příštím roce 2020 očekává zvýšení těchto investic již 34 % ředitelů. Tyto investice jsou nejčastěji plánovány do **IT technologií a infrastruktury**, do nákupu nových přístrojů a vybavení, ale také staveb či rekonstrukce budov.

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, ministr zdravotnictví, Ministerstvo zdravotnictví České republiky: „Zaujalo mě zjištění, že velké rezervy ředitelé dlouhodobě vnímají v komunikaci a propojení spolupráce mezi poskytovateli primární péče, zdravotního personálu nebo pacienty. Nejen z tohoto důvodu připravujeme zákon o elektronickém zdravotnictví. Chceme, aby se sdílela data nejen o lécích, ale také o vyšetřeních a laboratorních testech a jejich výsledcích. Dosavadní neexistence jasně strategie způsobila, že vývoj byl nekoordinovaný a z tohoto důvodu máme v provozu mnoho nespolečných systémů. Je pro mě prioritou sladit právě nekoordinované aktivity a vytvořit jednotné důvěryhodné prostředí pro všechny, kterých se služby elektronického zdravotnictví týkají. Chceme nabídnout užitečné služby a řešení, která povedou k efektivní komunikaci ve zdravotnictví a každé ze skupin, tedy pacientům, poskytovatelům a zdravotníkům, kterých se elektronizace zdravotnictví nějakým způsobem dotýká, přinesou řadu výhod.“ (Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

Nedostatek zdravotního personálu

Nedostatek lékařů i zdravotních sester trápí v roce 2019 více ředitelů nemocnic. 84 % ředitelů pociťuje **nedostatek lékařů**, tj. o 20 procentních bodů více než v loňském roce 2018 (64 %). **Nedostatek zdravotních sester** pak vnímá 81 % ředitelů, tj. oproti roku 2018 (78 %) nárůst o 3 procentní body.

Přesčasý lékařů jsou v roce 2019 (64 %) vnímány řediteli nemocnic jako problém nemocnic více než v roce 2018 (53 %). U **přesčasů zdravotních sester** lze ve srovnání s rokem 2018 pozorovat stagnaci kolem 50 %.

TISKOVÁ ZPRÁVA

K mírnému zvýšení dochází také u **ostatních pracovníků** (administrativa apod.), jejichž nedostatek pociťuje oproti roku 2018 o 5 % ředitelů nemocnic více (oproti loňským 23 % byl zaznamenán nárůst na 29 % ředitelů v roce 2019) a **pomocného zdravotnického personálu** (v roce 2018 - 58 %, v roce 2019 - 63 % ředitelů).

JUDr. Alena Schillerová, PhD. – místopředsedkyně vlády, ministryně financí, Ministerstvo financí České republiky: „Barometr potvrzuje, že ředitelé nemocnic se musí potýkat s nedostatkem personálu, který se projevuje v celé české ekonomice, a vysokým množstvím přesčasů. Ukazuje se, že plošné zvyšování platů z posledních let, jakkoli zlepšilo finanční situaci pracovníků ve zdravotnictví, uvedené problémy nevyřeší. Je potřeba provádět systémové kroky, jako např. aktuální navyšování kapacit lékařských fakult, na které vláda uvolnila potřebné finance ze státního rozpočtu.“ (Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

Bezpečnost

K **nejvýrazněji vnímaným rizikům** z pohledu bezpečnosti personálu patří dle ředitelů nemocnic **syndrom vyhoření a agresivita pacientů a jejich příbuzných**. 75 % ředitelů nemocnic považuje obě tato rizika za potenciální nebezpečí. 8% meziroční nárůst lze sledovat u rizika **profesionálních nákaz**, kdy v roce 2019 vnímá toto riziko 45 % ředitelů, v roce 2018 to bylo 38 % ředitelů.

Přestože panuje největší obava ze syndromu vyhoření, snahu o omezení práce přesčas a snižování administrativní zátěže pracovníků deklaruje **pouze polovina** ředitelů.

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., rektor, Univerzita Karlova: „Letošní ročník tohoto průzkumu byl zaměřen na meziroční posuny vnímání změn v klíčových oblastech zdravotnictví, a to přineslo zajímavá, leč realitu odrážející zjištění. Narůstající obavy ze zhoršení kvality a dostupnosti zdravotní péče dle mě vnímají nejen sami představitelé nemocnic, ale také široká veřejnost. Tato situace úzce souvisí s nedostatkem zdravotnického personálu hlavně u nemocnic, které jsou dlouhodobě podfinancovány. Mezi nemocnicemi tak vzniká doslova „boj“ o tento personál, ať už ve smyslu udržení stávajícího personálu, nebo nastavení výhodných podmínek pro přijetí personálu z jiných nemocnic, z jiných států, ale také absolventů lékařských fakult.“ (Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

Efektivní hospodaření nemocnic

Pouze **necelá polovina** ředitelů se domnívá, že české nemocnice hospodaří v průměru **efektivně** a 38 % ředitelů si naopak myslí, že nemocnice v České republice hospodaří **neefektivně**. Možná právě proto celých 70 % představitelů nemocnic vnímá potřebu přijmout opatření, která povedou ke zefektivnění chodu nemocnic.

MUDr. Pavel Vepřek, poradce ministra zdravotnictví (v letech 2011 – 2014), Ministerstvo zdravotnictví České republiky, předseda, Občan z.s., člen představenstva, Nemocnice Plzeňského kraje, a.s.: „Stále převládá názor, že všichni mohou dělat to, na co si troufnou a po pracovní době je v našich nemocnicích neudržitelně mnoho lékařů. Řešením je vytvořit moderní typologii nemocnic a té přizpůsobit normativy, spojit co se spojit dá – lůžka, sály, JIPky, Emergency a redukovat rozsah péče v mimopracovní době v menších nemocnicích společně se snížením počtu lékařů ve službě. K tomu, aby nemocnice nebyla prvním místem kontaktu pacientů se zdravotními službami, vede zvýšení efektivity extramurální péče, jak primární, tak ambulantních specialistů.“ (Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

TISKOVÁ ZPRÁVA

Předpoklad a realita v souvislosti s nařízením GDPR

V otázce vlivu GDPR na změnu nákladů na provoz se 79 % ředitelů nemocnic v roce 2019 shodlo na tom, že toto nařízení způsobilo **zvýšení nákladů** na provoz nemocnice. Tento předpoklad mělo v roce 2018 75 % ředitelů. Výrazné zvýšení nákladů v souvislosti s účinností GDPR očekávalo v roce 2018 11 % ředitelů, ale skutečně výrazné zvýšení pak potvrdila 3 % ředitelů.

MUDr. Zorjan Jojko, předseda, Svaz ambulantních specialistů: „Při četbě výsledků šetření mě zaujalo, nakolik jsou problémy celého zdravotnictví stejné nebo alespoň podobné. I v ambulancích chybí lékaři i sestry, jsme ohroženi syndromem vyhoření a GDPR nás obtěžuje méně, než jsme čekali.“ (Pokračování viz následující dokument Komentáře odborníků)

Detailní ukázky a „Best practices“ vedení a vrcholového managementu nemocnic, zdravotních pojišťoven a odborníků ve zdravotnictví v oblasti zvyšování efektivity a kvality poskytované péče budou prezentovány v rámci odborné konference „**Efektivní nemocnice 2019 – Strategie zdravotních pojišťoven a nemocnic**“, která se uskuteční ve dnech 3. a 4. prosince 2019 v Clarion Congress Hotelu Prague – Vysočany. Aktuální pracovní podobu programu odborné konference naleznete [zde](#).

Daniel Vavřina – zakladatel, HealthCare Institute o.p.s.: „Velmi rád bych předem poděkoval všem aktivním účastníkům průzkumu „Barometr českého zdravotnictví 2019“, bez kterých bychom se nyní nemohli seznámit s těmito zajímavými výsledky. Těší mne rovněž letošní rekordní účast, tj. konkrétně 80 ředitelů z oslovených 154 nemocnic v České republice. V letošním 11. ročníku tohoto unikátního průzkumu jsme dali přednost detailnímu meziročnímu porovnání výsledků. Některé ukazatele nás překvapily příjemně, jiné spíše negativně, nicméně všechny tyto hodnoty vyjádřily celostátní problematiku v čase a ukázaly tak proměnlivost některých názorových trendů, či naopak jejich stabilitu. Zlepšování bezpečnosti, kvality a efektivity není otázkou jednoho roku, ale dlouhodobého procesu a já jsem velmi rád, že o tento průzkum je každoročně velký zájem a my tak máme nejen motivaci, ale hlavně možnost dlouhodobě sledovat a porovnávat všechny klíčové oblasti, které jsou zpětnou vazbou nejen pro samotné představitele nemocnic, ale také pro všechny, kteří jsou jakkoliv angažováni ve zdravotnictví a hlavně pro pacienty, pro které to vše děláme.“

TISKOVÁ ZPRÁVA**PROFIL:****Informace o HealthCare Institute**

HealthCare Institute o.p.s. (založena r. 2006) je nezisková organizace, která v roce 2019 organizuje již 14. ročník středoevropské odborné konference „**Efektivní nemocnice**“ se zaměřením na strategii nemocnic. Tato konference se bude konat ve dnech 3. – 4. prosince 2019 v Praze. Mezi účastníky patří zřizovatelé a vrcholový management nemocnic a zdravotních pojišťoven z České republiky a Slovenské republiky, včetně odborníků na management ve zdravotnictví ze států Evropské unie.

Mezi další rozvojové projekty, které organizace HealthCare Institute o.p.s. realizuje, patří 14. ročník celostátního průzkumu bezpečnosti a spokojenosti pacientů a zaměstnanců 154 českých nemocnic „**Nejlepší nemocnice ČR**“ a 5. ročník průzkumu „**Zdravotní pojišťovna roku**“, který hodnotí komunikaci 7 zdravotních pojišťoven (tj. národních plátců zdravotní péče) s pojištěnci a zdravotnickými zařízeními. Realizuje také 11. ročník projektu „**Barometr českého zdravotnictví mezi řediteli 154 nemocnic**“, který hodnotí stávající situaci v českém zdravotnictví. Od roku 2018 je tento projekt realizován také mezi řediteli slovenských nemocnic.

K dalším rozvojovým projektům patří celostátní průzkum „**Barometr českého zdravotnictví mezi patientskými organizacemi**“, který hodnotí oblast poskytované nemocniční a ambulantní péče v České republice očima 150 patientských organizací a rovněž pomáhá při komunikaci mezi pacienty a patientskými organizacemi. Prostřednictvím projektu „**Barometr mezi mediky** (studenty 4., 5. a 6. ročníků lékařských fakult v České republice)“ zjišťuje, jaké množství studentů lékařských fakult v České republice plánuje po ukončení vysokoškolského studia hledat zaměstnání v České republice a naopak jaké množství studentů je již rozhodnuto opustit Českou republiku a hledat pracovní nabídky v zahraničí. Od roku 2017 je tento projekt realizován také mezi studenty slovenských lékařských fakult. V návaznosti na projekt „Barometr mezi mediky“ realizuje také celostátní projekt „**Barometr mezi studenty zdravotnických škol** (studenty středních, vyšších a vysokých zdravotnických škol v České republice)“. Více informací: www.hc-institute.org

KONTAKT:

Daniel Vavřina, zakladatel, HealthCare Institute o. p. s.
e-mail: d.vavrina@hc-institute.org, tel: +420 608 878 400

DĚKUJEME PARTNERŮM V ROCE 2019:**HLAVNÍ PARTNER:****PARTNER:****REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU****MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**